

- Najprej preberi, kaj je odstotek in zakaj ga tako imenujemo:

Ulomek $\frac{1}{100}$ pomeni **en del od stotih**. Ta delež zapišemo tudi z zapisom 1 % in beremo »1 odstotek« (procent).

Zapis $p\%$ pomeni » p « delov od 100 oziroma zapisano z ulomkom: $p\% = \frac{p}{100}$.

ALI VEŠ?
Znak % je nastal iz dveh o-jev v latinski besedi »PRO CENTO«, kar pomeni »OD STO«.

Velja: $\frac{1}{100} = 1\%$ in $1\% = \frac{1}{100}$, $\frac{2}{100} = 2\%$...

- Poglej primere, kako ulomke izrazimo z odstotki in jih zapiši v zvezek:

a) $\frac{1}{2} = \frac{50}{100} = 50\%$
 50 %
 $\frac{1 \cdot 50}{2 \cdot 50}$ razširimo na im. 100!

b) $\frac{1}{4} = \frac{25}{100} = 25\%$
 25 %
 $\frac{1 \cdot 25}{4 \cdot 25}$ razširimo na im. 100!

c) $\frac{1}{5} = \frac{20}{100} = 20\%$
 20 %

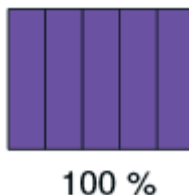
d) $\frac{1}{8} = \frac{12,5}{100} = 12,5\%$
 12,5 %

e) $1 = \frac{100}{100} = 100\%$

Celoto predstavlja 100%!

ali

ali

- Poglej, kako decimalna števila izraziš z odstotki:
 - najprej dec. število zapiši z ulomkom in potem ulomek razširi na imenovalec 100 ali
 - zapiši dec. število na dve decimalki in izrazi z odstotki

PRIMERI:

$$0,9 = \frac{9}{10} = \frac{90}{100} = 90 \% \quad \text{ali} \quad 0,9 = 0,90 = 90 \%$$

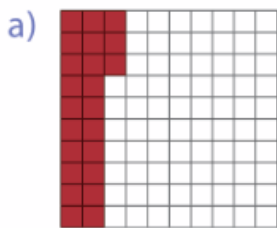
$$5 = \frac{5}{1} = \frac{500}{100} = 500 \% \quad \text{ali} \quad 5 = 5,00 = 500 \%$$

$$3,02 = 3\frac{2}{100} = \frac{302}{100} = 302 \% \quad \text{ali} \quad 3,02 = 302 \%$$

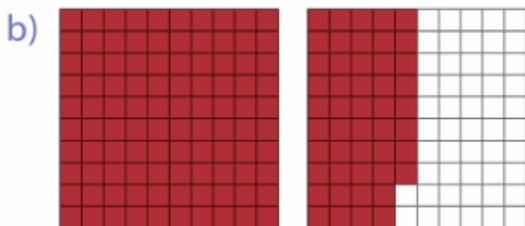
$$0,625 = \frac{625}{1000} = \frac{62,5}{100} = 62,5 \% \quad \text{ali} \quad 0,625 = 62,5 \%$$

- V naslednjih dveh primerih izrazi z ulomkom, dec, številom in odstotki:

Pobarvane dele kvadratov izrazi z ulomkom, decimalnim številom in odstotki.

Pobarvanih je 23 kvadratkov od 100, kar predstavlja $\frac{23}{100} = 0,23 = 23 \%$.

Pobarvana je ena celota in še 48 kvadratkov od 100,

kar predstavlja $1\frac{48}{100} = \frac{148}{100} = 1,48 = 148 \%$.

- Sedaj pa odstotke izrazi z okrajšanimi ulomki in decimalnimi števili:

$$\text{a) } 60\% = \frac{60}{100} = \frac{3}{5}$$

$$60\% = 0,60 = 0,6$$

$$\text{b) } 123\% = \frac{123}{100} = 1\frac{23}{100}$$

$$123\% = 1,23$$

$$\text{c) } 3,5\% = \frac{3,5}{100} = \frac{35}{1000} = \frac{7}{200}$$

$$3,5\% = 0,035$$

- Če delež zapišeš z ulomkom, ki ga ne moremo zapisati s končnim decimalnim številom (ni desetiški ulomek), Odstotke zapišeš s pomočjo ulomka ali pa odstotke primerno zaokrožiš na 2 decimalki (napišeš s približkom).

$$\text{a) } \frac{5}{7} = 0,71\overline{4285} \doteq 71\%$$

$$5 : 7 = 0,714285\dots$$

50
10
30
20
60
40 ...

$$\text{b) } \frac{2}{3} = 0,6\overline{6} \doteq 67\%$$

$$\text{c) } \frac{7}{12} = 0,58\overline{3} \doteq 58\%$$

V učbeniku na str. 176 reši 1., 2. a) primer, 3., 4. in 5. nalogo

Lahko si pogledaš še posnetek: <https://www.youtube.com/watch?v=Uijj38RngkE>